

NETEHNIČKI REZIME

Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole za izgradnju benzinske stanice sa pratećim objektima, hotelom i terminalom za kerozin „HIFA-OIL AERODROM“

Sarajevo

Sarajevo, maj 2021.godine

NETEHNIČKI REZIME

Dokument je pripremljen u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, br. 15/21), kao i Pravilnikom o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu (“Službene novine Kantona Sarajevo” 08/11).

HIFA – OIL d.o.o. Tešanj posjeduje Rješenje izdato od Službe za urbanizam, stambene, imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastra nekretnina Općine Novi Grad Sarajevo od 22.01.2020. Posjedovanje urbanističke saglasnost za izgradnju poslovnog kompleksa koji se sastoji od benzinske stanice, terminala za kerozin, u ulici Kurta Schoka bb, u naselju Dobrinja na zemljištu označenom kao k.č broj 2611/3, dio 3169/2, 2613/2, 2615/2, 2628/2,2616/2 K.O. Dobrinja, obavezuje investitora HIFA-OIL d.o.o. (Investitor) da izradi dokumentaciju za dobivanje Okolinske dozvole za terminal za kerozin i benzinsku stanicu, a u skladu sa Pravilnikom o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu.

Predmet okolinske dozvole je benzinska stanica sa pratećim objektima, hotelom i terminalom za kerozin.

Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole se izrađuje za objekat benzinske stanice sa pratećim sadržajima, hotel i objekat terminala za kerozin unutar privredno-poslovnog kompleksa „HIFA-OIL AERODROM“ Sarajevo.

Lokacija budućeg kompleksa nalazi se u Sarajevu uz magistralni put M-18, Sarajevo-Trnovo, ul. Kurta Schorka te projektovan je na više vlasničkih parcela. Radi se o savremenom dizajnu, prepoznatljivom za privredno-poslovne objekte, koji su povezani zajedničkim sadržiocem, “corporati identity”. Svaka cjelina, oblikovana je kao zasebni identitet, koji u konačnici čini jedinstven arhitektonsko-urbanistički kompleks “HIFA-OIL”.

Privredno-poslovni kompleks “HIFA-OIL”, kod aerodroma u Sarajevu, koji se sastoji iz objekata koji podliježe ishodovanju okolinske dozvole su:

- terminal za kerozin (P=246,00 m²),
- benzinska stanica sa pratećim sadržajima (P=1.124,00 m²).

Kompleks ima privredno poslovnu namjenu, koja se sastoji iz četiri neovisne cjeline od kojih dvije podliježu ishodovanju okolinske dozvole i to:

1. CJELINA „A”, na kojoj je predviđen Terminal za kerozin, kapaciteta 1.000.000 litara
2. CJELINA „B”, gdje je predviđena Benzinska stanica sa pratećim sadržajima te administracija Terminala za kerozin i cjelokupnog kompleksa.

Ostale cjeline ne podliježu ishodovanju okolinske dozvole:

- CJELINA „C”, gdje je predviđena Samouslužna autopraonica sa perifernim uređajima,
- CJELINA „D”, gdje je predviđena Stanica-Punionica, za prirodni zemni gas “CNG”
- CJELINA „E”- KOMPLEKS HOTELA- Kao što je navedeno ukupna površina parcele: 3.740 m² od čega budući planirani hotel će zauzeti tlocrtnu bruto površinu objekta iznad zemlje u iznosu od: 1.350,00 m².

Površina ostalih sadržaj hotela:

- Ukupno bruto površina nadzemnih etaža (P+4) 6.750,00 m²
- Ukupno bruto površina podzemnih podrumskih etaža (-2Po) 3.540,00 m²
- Ukupno bruto površina Hotela sa nadstrešnicom (-2Po+P+4), „E“, iznosi: 10.482,00 m²

Nadstrešnica ispred hotela :

- Tlocrtna bruto površina nadstrešnice hotela 192,00 m²
- Spratnost hotela: -2(Po) + P + 4 (dvije podrumске etaže, prizemlje i 4 kata)
- Podzemna garaža: u dvije podzemne etaže sa vještačkom ventilacijom, maksimalni kapacitet garaže je planiran za 110 parking mjesta. Kao što je ranije u prethodnom poglavlju navedeno hotel će se zagrijavati pomoću plinske kotlovnice maksimalnog kapaciteta 650 KW.

IZVOR EMISIJA IZ POGONA I POSTROJENJA

Izvori emisija koje se mogu javiti iz privredno-poslovnog kompleksa tačnije iz objekta terminal za kerozin te benzinske stanice sa pratećim sadržajima mogu biti emisije u vodu, zrak, tlo i emisija buke i to:

- *Emisije u vode i emisije u tlo* – može nastati oborinska zauljena otpadna vode sa manipulativnih, parking i saobraćajnih površina u sklopu benzinske stanice i terminala za kerozin. Emisije u vode će nastati i iz hotela, koji će imati vlastiti separator otpadnih voda.
- *Emisije u zrak* – može doći do izgaranja goriva vozila zbog povećanog saobraćaja na lokaciji. Emisije se mogu javiti iz kotlovnice hotela koji će koristiti prirodni gas.
- *Emisije buke* – do povećanja nivoa buke može doći od prisustva većeg broja automobila i cisterni).
- *Nastanak otpada* –nastanak otpada se očekuje na lokacijama kancelarija, toaleta i kafeterije i sl

Promjene koje će nastati izgradnjom benzinske stanice, hotela i terminala za kerozin, najvećim su dijelom vezane uz područje neposrednog zahvata. Utjecaji na okoliš mogu se predvidjeti u slijedećim aktivnostima:

- Pripremi i izgradnji postrojenja;
- U toku rada postrojenja;
- Prestanku korištenja ili uklanjanju postrojenja;

Mogućnost pojave nepovoljnih emisija u okoliš može se promatrati u slijedećem:

- zagađenost zraka,
- uticaj na vode
- emisija buke,
- akcidentne situacije,
- uticaj na tlo
- infastrukturu,
- nastanak otpada,
- ostali uticaji (flora, fauna, pejzaž, kulturna baština...)

MJERE PLANIRANE ZA MONITORING EMISIJA UNUTAR PODRUČJA I/ILI NJIHOV UTJECAJ

Shodno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i drugim važećim okolišnim propisima, potrebno je obezbijediti provođenje monitoringa postrojenja i aktivnosti na predmetnoj lokaciji. Monitoring emisija zagađujućih tvari predstavlja vrlo važan element sistema upravljanja kvalitetom i zaštite okoliša pa ga je stoga potrebno organizirati i redovno provoditi prema propisanoj metodologiji.

Monitoring voda

Sanitarno fekalne vode iz privredno-poslovnog kompleksa se ne mješaju sa drugim zagađenim otpadnim vodama već se ispuštaju posebnim sistemom odvodnje u javni kanal fekalne kanalizacione mreže profila FAC 400mm. Čiste oborinske i prečišćene vode se ispuštaju u oborinsku kanalizacionu mrežu profila ACC 800mm. Otpadne oborinske vode sa radnih i manipulativnih površina u sklopu benzinske stanice, svih saobraćajnih površina, parkinga i drugih sadržaja koje se produkuju u i oko objekta u privredno-poslovnom kompleksu trebaju se svesti na separatore posebnog tipa i kapaciteta koji trebaju biti u skladu sa EN 858-1-2.

Mjerenje otpadnih voda vršiti u skladu s odredbama Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije (Službene novine FBiH, br.26/20). Vršiti će se analiza oborinskih voda te potrebno je omogućiti i uzimanje uzoraka vode na ispustu iz separatora. Iza separatora ulja i lakih tečnosti predviđeno je kontrolno okno gdje će se vršiti uzorkovanje vode.

Ispitivanje i ocjenu kvaliteta tehnoloških voda može vršiti samo ovlaštena laboratorija, koja ima važeća ovlaštenja u skladu s Zakonom o vodama (Službene novine FBiH, br.70/06).

Izvještaj o izvršenom monitoringu kvaliteta površinskih i podzemnih voda, investitor, odnosno izvođač radova treba dostaviti relevantnim organima i institucijama u sektoru voda i okoliša u FBiH.

Autopraonica doprinosi čistoći okoliša preusmjeravanjem pranja vozila iz nekontroliranih uslova (gdje se zauljene otpadne vode i deterdženti upitnih svojstava ispuštaju direktno u prirodu) u moderniji pogon izgrađen po ekološkim standardima. Autopraonica je izgrađena uz zatvoreni sistem odvodnje otpadnih voda sa svih prometnih površina i iz same autopraonice. Otpadne vode tretiraju se kroz separator zauljenih voda prije ispuštanja u recipijent.

Monitoring emisija u zrak

U ovom slučaju nije potrebno vršiti monitoring emisija u zrak jer ne postoje izvori koji emituju zagađujuće materije što potvrđuje i Pravilnik o monitoringu emisija zagađujućih materija u zrak (Sl. novine FBiH, br. 09/14, 97/17) koji uređuju se obaveze operatora da vrše provjeru ili praćenje emisije zagađujućih materija iz postrojenja u zrak i stacionarnih izvora zagađivanja u ovisnosti od vrste postrojenja. Objekat benzinske pumpe sa pratećim sadržajima će se grijati na pelet. Biomasa je vrlo prihvatljivo gorivo s gledišta utjecaja na okoliš.

Monitoring kvaliteta zraka

Projekat izgradnje i upotrebe benzinske stanice i terminala za kerozin ne podliježe monitoringu kvaliteta zraka, izuzev u slučaju posebnih pritužbi i naloga nadležne inspekcije.

Monitoring buke

Zakonom o zaštiti od buke („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 26/07) utvrđen je dozvoljeni nivo buke, mjere zaštite od buke i način mjerenja buke. Granični nivoi buke usklađeni su sa namjenom prostora, tako da ne ugrožavaju život i rad ljudi, a kao ni njihovo zdravlje. Mjerenje buke vrši pravno ili fizičko lice koje je ovlašteno za obavljanje te djelatnosti, a ima u stalnom radnom odnosu specijalistu za mjerenje buke i opremu koja odgovara preporukama IEC 651 i 804 Type 1., i EN 60804 mjerač zvuka sa integrisanjem i usrednjavanjem.

Tabela 1. Dozvoljeni nivo vanjske buke za planiranje novih objekata ili izvora buke

Područje (zona)	NAMJENA PODRUČJA	Najviši dozvoljeni nivoi (dBA)		
		Ekvivalentni nivoi Leq		Vršni nivo
		dan	noć	L1
I	Bolničko-lječilišno	45	40	60
II	Turističko, rekreacijsko, oporavilišno	50	40	65
III	Čisto stambeno, vaspitno-obrazovne i zdravstvene institucije, javne zelene i rekreacione površine	55	45	70
IV	Trgovačko, poslovno, stambeno i stambeno uz saobraćajne koridore, skladišta bez teškog transporta	60	50	75
V	Poslovno, upravno, trgovačko zanatsko, servisno (komunalni servis)	65	60	80
VI	Industrijsko, skladišno, servisno i saobraćajno područje bez stanova	70	70	85

Danom se smatra period od 6,00 do 22,00 sati, a noć od 22,00 do 6,00 sati. Vršni nivo L1 su oni nivoi buke, koji su prekoračeni u trajanju od 1% ukupnog vremena mjerenja, odnosno perioda dan ili noć.

Monitoring buke je potrebno vršiti samo u slučaju naloga inspekcije ili po tužbama susjeda.

Monitoring nastanka otpada

Odvoz otpada treba vršiti ovlaštena kompanija JKP RAD Sarajevo. Na taj način će biti uspostavljen sistem za sprečavanje i smanjivanje nastajanja otpada i njegovog štetnog uticaja na okolinu, biljni i životinjski svijet.

Prema članu 20., Zakona o upravljanju otpadom operator postrojenja za koja je potrebna okolinska dozvola kao generator otpada mora odrediti lice odgovorno za poslove upravljanja otpadom. Nadležni organ, odnosno kantonalno Ministarstvo bit će obaviješteno o imenovanju odgovornog lica u dokumentu Plan o upravljanju otpadom.

Odgovorna osoba za upravljanje otpadom je Muratović Hikmet.

PREDLOŽENE MJERE, TEHNOLOGIJE I DRUGA TEHNIKA ZA SPRJEČAVANJE ILI UKOLIKO TO NIJE MOGUĆE, SMANJENJE EMISIJA IZ OBJEKATA

Tokom izgradnje i korištenja zahvata, ozbirom na karakter samog zahvata nositelj zahvata obavezan je primjenjivati sve mjere zaštite u skladu sa zakonskim propisima iz područja gradnje, zaštite okoliša, zaštite od požara, zaštite na radu, zaštite zdravlja i sigurnosti a u skladu sa prethodno dobivenim rješenjima i saglasnostima, dozvolama i uslovima, odnosno izrađenoj projektnoj i drugoj dokumentaciji u skladu sa prostornim planovima i u skladu sa prethodno dobivenim rješenjima, saglasnostima i dozvolama, primjeni dobre inženjerske i stručne prakse kako firmi prilikom izvođenja radova tako i investitora-nositelja projekta prilikom korištenja objekata.

Mjere zaštite okoliša za zahvat izgradnje benzinske stanice, hotela i terminala za kerozin mogu se u skladu sa uticajima prepoznatim u ranijim poglavljima podijeliti na mjere zaštite okoliša:

- Tokom pripreme i izgradnje benzinske stanice sa pratećim sadržajima, hotela i terminala za kerozin,
- Tokom rada benzinske stanice sa pratećim sadržajima, hotela i terminala za kerozin,
- Po prestanku korištenja ili uklanjanju sastavnica benzinske stanice sa pratećim sadržajima i terminala za kerozin
- Pri akcidentu (ekološkoj nesreći).

Mjere smanjenja negativnog uticaja na vode

Pri radu benzinske stanice i terminala za kerozin neće nastajati otpadna tehnološka voda. U blizini predmetnog kompleksa ne egzistira otvoreni vodotok. Na lokaciji će nastajati fekalne otpadne vode i oborinske vode. Predmetni kompleks će se snabdijevati sanitarnom vodom iz gradskog vodovoda.

Operator treba preduzeti određene preventivne mjere za zaštitu voda:

- Separator mora stalno biti u funkcionalnom stanju, što podrazumijeva redovan pregled i održavanje. Zbrinjavanje izdvojene zauljene komponente kao i sakupljenog mulja u separatoru se povjerava ovlaštenim firmama na dalji tretman.
- Svi procesi održavanja i čišćenja se trebaju obavljati u krugu objekta, čime se značajno smanjuju svi negativni uticaji na okoliš,
- Otpadno motorno i hidraulično ulje prikupljeno i nastalo u slučaju curenja i prosipanja privremeno se treba skladištiti u metalnu burad. Ova otpadna ulja se povremeno isporučuju ovlaštenim firmama za njihovo zbrinjavanje.
- Vozila/kamioni/cisterne koje snabdijevaju benzinsku stanicu i terminal za kerozin se trebaju servisirati izvan ove lokacije u specijaliziranim servisima.
- Koristiti ispravnu mehanizaciju i radne strojeve te se pridržavati propisanih mjera i standarda za građevinsku mehanizaciju.
- Provoditi zaštitne predradnje, redovnim održavanjem i servisiranjem uređaja i opreme, punjenjem goriva na benzinskim stanicama te dobrom organizacijom u skladu sa zakonskim propisima.

Mjere za smanjenje negativnog uticaja na zrak

Budući da se ne očekuju značajni uticaji na zrak, neke od mjera za smanjenje negativnog uticaja na zrak su:

- Planirani zahvat prilikom projektovanja, gradnje i korištenja održava se tako da ne ispušta zagađujuće materije u zrak u količini većoj od graničnih vrijednosti emisije;
- Ukoliko dođe do kvara uređaja kojim se obezbjeđuje provođenje propisanih mjera zaštite zbog čega dolazi do prekoračenja graničnih vrijednosti emisije, investitor je dužan da kvar ili poremećaj otkloni ili prilagodi rad novonastaloj situaciji kako bi se emisija svela u dozvoljene granice u najkraćem roku;
- Kvalitet zraka treba zaštititi od emisije spojeva koji nastaju hlapljenjem i izgaranjem naftnih derivata. Dio benzinskih para (parafini i olefini) koji mogu nastati pri punjenju spremnika. Investitor mora svesti na najmanju moguću mjeru predviđajući zatvoreni sistem (system povrata para) istakanja goriva iz autocisterni u spremnike.
- Provoditi edukaciju osoblja za tehničko održavanje uređaja.

Mjere smanjenja negativnog utjecaja na povećanje nivoa ambijentalne buke

Mjere prevencije za smanjenje intenziteta buke:

- Preventivno održavanje i podmazivanje mašina i druge opreme po unaprijed urađenom termin planu.
- Kontinuirano vršiti kontrolu uređaja po termin planu i kod svakog utvrđivanja kvara vršiti otklanjanje kvarova, angažovanjem odgovornih lica za održavanje tehnološke opreme.
- Kontrola emisije buke na samom izvoru, te izolacija proizvođača buke na samom izvoru.

S obzirom na lokaciju privrednog-poslovnog kompleksa, procjena je da isti neće ometati mir u najbližim zgradama kao i u susjednim poslovnim prostorima. Buku je potrebno periodično mjeriti ali samo po nalogu inspektora nadležnog za ovu oblast ili po žalbama susjeda, te ako bude potrebno mogu se poduzeti mjere zaštite.

Mjere za sprječavanje stvaranje otpada

Prema vrsti djelatnosti identificirane su slijedeće vrste otpada: komunalni, opasni, neopasni, ambalažni otpad i isti će se zbrinjavati na slijedeći način:

- komunalni otpad zbrinjava komunalno poduzeće,
- opasni otpad zbrinjavaju ovlaštene kompanije,
- ambalaža kao i ostali otpad koji nastaju u pogonu a predstavljaju sekundarne sirovine prodavati će se slobodno na tržištu ili ugovoriti kompanija koja otkupljuje sekundarne sirovine.

U proizvodnji će nastajati ambalažni otpad, koji je potrebno selektivno prikupljati i predati ovlaštenim sakupljačima i distributerima, odnosno osigurat će se ponovno korištenje navedene ambalaže.

U cilju selektivnog prikupljanja, tretiranja i zbrinjavanja otpada, kompanija HIFA-OIL će uspostaviti monitoring otpada i napraviti evidenciju po vrsti i količini otpada, koja se uredno mora voditi od strane odgovornog lica za upravljanje otpadom. U evidenciju o monitoringu otpada unosi se naziv

otpadnog materijala, količina, datum ulaza i izlaza, te karakteristične primjedbe vezane za vrstu, količinu i prirodu otpada.

Čvrsti otpad koji nastaje se sastoji od otpada koji nastaje prilikom rada i održavanja objekta benzinske stanice sa pratećim sadržajima i terminala za kerozin.

Prema načinu nastanka otpad je:

- *Sanitarni* - sredstva za održavanje lične higijene u mokrim čvorovima (ubrusi, papirne maramice i ostali higijenski otpad)
- *PET otpad* – plastične boce i zatvarači koji se ne mogu iskoristiti u procesu proizvodnje kao i već iskorištene plastične boce i zatvarači (nastali kod interne konzumacije, neusklađeni proizvodi itd.)
- *Plastični* – materijal od plastičnih masa (kao npr. termo folija, streč folija, stare gajbe, plastične boce od deterdženta, bačve i kanistri od koncentrata i hemikalija te ostali slični otpadni materijali)
- *Papirni otpad* – sav papirni i kartonski otpad koji se pojavljuje u svim odjelima
- *Metalni otpad* – metalni zatvarači, limenke, metalni dijelovi od održavanja procesne opreme
- *Drveni otpad* – oštećene i stare drvene palete, ostaci materijala za pakovanje koji je služio kod opreme rezervnih dijelova i opreme
- *Stakleni otpad* – nepovratna ambalaža i oštećena i uništena povratna staklena ambalaža kao i ostali predmeti od stakla
- *Opšti otpad* - otpad koji ne pripada ni u jednu pomenutu grupu kao i otpad iz prethodno navedenih grupa koji će se tretirati kao opšti dok se ne definiše način odlaganja istog
- *Elektronski* – svi pokvareni elektronski rezervni dijelovi i dijelovi koji se ne mogu popraviti ili zamjeniti za nove (npr. razni senzori, regulaciona i procesna oprema, itd.) kao i pokvareni dijelovi računarske opreme.

Mjesta za odlaganje čvrstog otpada su definisana programom upravljanja otpadom odnosno uputstvom za razdvajanje i odlaganje čvrstog otpada. Otpad koji nastaje na lokalitetu postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda se ne može svrstati prema pravilniku o kategorijama otpada sa listama, (Sl. novine FBiH 9/05) kao opasni otpad.

Za odvoz kontejnera zadužena je općinska kompanija JKP Rad, dok za održavanje higijene kanti za otpatke i kontejnera kao i prostora oko njih odgovorni su rukovodioci odjela na čijoj lokaciji su smješteni, dok su za pravilno razvrstavanje otpada, u za to predviđene kontejnere, odgovorni svi zaposleni na lokaciji postrojenja za tretman otpadnih voda.

Protupožarna zaštita

Kompletan sadržaj benzinske stanice je pokriven sa protupožarnom zaštitom čiji su slijedeći osnovni elementi:

- Pretakalište je zaštićeno od požara sa hidrantskom mrežom i vatrogasnom opremom.
- Predviđeni hidranti su propisanog kapaciteta u trajanju minimum od 2 sata, raspoređeni oko pretakališta.

- Za vrijeme pretakanja goriva iz transportnih cisterni u skladišne rezervoare, mora se uz transportnu cisternu postaviti jedan prevozni aparat za gašenje požara kapaciteta po 50 kg kao i ručni aparat za gašenje požara kapaciteta 9 kg.
- Uz svaka dva aparata za istakanje goriva mora se nalaziti po jedan ručni aparat za gašenje požara kapaciteta 9 kg praha.
- Uz uređaj za izmjenu ulja u motoru i kontrolu pritiska u pneumaticima mora se nalaziti po jedan ručni aparat za gašenje požara kapaciteta 9 kg praha.
- U prostoriji za smještaj zaposlenog osoblja mora se nalaziti jedan ručni aparat za gašenje požara kapaciteta 9 kg praha.
- Rezervoari za uskladištenje tečnog goriva i CNG-a zaštićeni su hidrantskom mrežom i aparatima za gašenje požara.
- Za pokrivanje goruće površine i za ograđivanje iscurjelog goriva po tlu predviđen je suhi pijesak uskladišten u tri otvorena sanduka zapremine 0,5 m³.
- Za pokrivanje gorućeg predmeta služi azbestni ili tekstilni pokrivač (gunj) a drži se u benzinskoj stanici. Azbestni pokrivač je dimenzije 2,0 x 2,0 m debljine 2 mm.
- Na najuočljivim mjestima benzinske stanice moraju se postaviti upozoravajuće table čijeg se sadržaja moraju pridržavati svi koji borave u sklopu benzinske stanice.

Protupožarna oprema se mora se svakodnevno kontrolisati.

OSTALE MJERE USKLAĐIVANJA S OSNOVNIM OBAVEZAMA OPERATORA, POSEBICE MJERA NAKON ZATVARANJA POSTROJENJA

U slučaju prestanka rada privredno-poslovnog kompleksa moguća su tri rješenja za potencijalno izgrađeni pogon i lokaciju:

- prenamjena objekata bez adaptacije i dodatnih rekonstrukcija
- prenamjena objekta i kruga pogona, za drugu djelatnost uz određene adaptacije objekta
- uklanjanje objekata.

Ukoliko bi došlo do uklanjanja objekata, lokacija bi se mogla dovesti u približno prvobitno stanje budući da trenutno na lokaciji nema izgrađenih objekata. U slučaju prenamjene objekta, uticaj na okoliš bi se utvrdio novom analizom i dokumentima koji će obraditi mjere za zaštitu okoliša.

U slučaju uklanjanja objekta, konstrukcija hala predstavlja klasični građevinski otpad, koji se može odložiti na komunalno odlagalište ili odlagalište građevinskog otpada, ali tek nakon što se sve komponente iskoriste kao sekundarne sirovine. Pri tome treba imati u vidu da će emisija u zrak u vidu prašine, te pojava povećanog nivoa buke kao posljedica demontaže i pojačanog transpota biti lokalnog i kratkotrajnog karaktera.

Imajući u vidu gore navedeno, može se konstatirati da u slučaju prestanka eksploatacije/korištenja pogona na predmetnoj lokaciji, neće biti štetnih djelovanja na okoliš, niti akumuliranja štetnih materija.

Kompanija „HIFA-OIL“ nema plan za prestanak rada, u ovoj fazi. U slučaju da kompanija donese odluku o prestanku sa radom mora postupiti u skladu sa članom 13. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoline (Sl.novine FBiH br. 38/09), gdje se navodi da će „preduzeće preduzeti neophodne mjere nakon prestanka rada postrojenja da bi se izbjegao bilo kakav rizik od zagađivanja i da bi se lokacija na kojoj se postrojenje nalazi vratila u zadovoljavajuće stanje. Zadovoljavajuće stanje znači da su ispunjeni svi standardi kvaliteta okoline koji su relevantni za lokaciju postrojenja, naročito oni koji se tiču zemljišta i vode“.

PREDVIĐENA ALTERNATIVNA RJEŠENJA

Kompleks objekata: benzinska stanica sa pratećim objektima, hotelom i terminalom za kerozin predstavlja okolinski prihvatljiv projekt zbog svih savremenih rješenja koja će biti primijenjena nakon projektovanja i izgradnje. Pri projektovanju tehnologije rada i radnog prostora primjenjivat će se sve norme koje maksimalno osiguravaju zaštitu okoliša i instalirat će se uređaji koji su tehnološki i energetski efikasni. Imajući u vidu navedeno nije potrebno donositi alternativna rješenja, minimalno za period važenja jednog ciklusa trajanja okolinske dozvole, 5 godina, uz uobičajene tehnike rada i uz poštivanje provođenja plana upravljanja otpadom.

KORIŠTENA LEGISLATIVA

- Zakon o zaštiti okoliša FBiH („Sl. novine FBiH“ br. 15/21)
- Zakon o zaštiti zraka FBiH („Sl. novine FBiH“ br. 33/03, 04/10)
- Zakonom o zaštiti od buke FBiH („Sl. novine KS“ br. 110/16)
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. novine FBiH“ br. 33/03, 72/09 i 92/17)
- Pravilnikom o kategorijama otpada sa listama („Sl. novine FBiH“, br. 09/05)
- Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine („Sl. novine FBiH“, br. 02/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10)
- Pravilnik o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ako imaju okolišnu dozvolu („Sl. novine FBiH“, br. 8/11)
- Odluka o kvalitetu tečnih naftnih goriva („Sl. glasnik BiH“, broj 27/02),
- Odluka o izmjenama Odluke o kvalitetu tečnih naftnih gorivima („Sl. glasnik BiH“, broj 28/03, 28/04, 16/05, 14/06 i 19/07),
- Direktiva o otpadu (75/442/ECC, izmjenjena i dopunjena), tzv. Okvirna direktiva o otpadu.